

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/15640. számú

törvényjavaslat

**a Magyar Köztársaság Kormánya és a Görög Köztársaság Kormánya között
az államuk területén jogellenesen tartózkodó személyek visszafogadásáról szóló,
Athénban, 2003. január 30. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről**

**Előadó: Dr. Lamperth Mónika
belügyminiszter**

Budapest, 2005. március

2005. évi törvény

a Magyar Köztársaság Kormánya és a Görög Köztársaság Kormánya között az államuk területén jogellenesen tartózkodó személyek visszafogadásáról szóló, Athénban, 2003. január 30. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről

1. §

Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Kormánya és a Görög Köztársaság Kormánya között az államuk területén jogellenesen tartózkodó személyek visszafogadásáról szóló, Athénban, 2003. január 30. napján aláírt Egyezményt e törvénnyel kihirdeti.

(Az Egyezmény megerősítéséről szóló jegyzékváltás 2005. március 15-én megtörtént. Az Egyezmény – annak 10. Cikk (1) bekezdése értelmében – 2005. május hó 1. napján hatályba lép.)

2. §

Az Egyezmény magyar nyelvű szövege a következő:

„EGYEZMÉNY

a Magyar Köztársaság Kormánya és a Görög Köztársaság Kormánya között az államuk területén jogellenesen tartózkodó személyek visszafogadásáról

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Görög Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: a Felek)

- attól a törekvéstől vezérelve, hogy fejlesszék a két Fél közötti együttműködést;
- annak érdekében, hogy biztosítsák a személyek mozgására vonatkozó rendelkezések megfelelő végrehajtását;
- tiszteletben tartva a Felek hatályos jogszabályaiban biztosított jogokat és garanciákat;
- tiszteletben tartva a nemzetközi szerződéseket és egyezményeket, így különösen az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt Egyezményt;
- tekintettel az illegális migráció elleni küzdelem terén a közös érdekeikre;
- a kölcsönösség szellemében eljárva, a következőkben állapodtak meg:

1. Cikk

A FELEK ÁLLAMPOLGÁRAINAK VISSZAFOGADÁSA

(1) Mindkét Fél, a másik Fél megkeresésére, a jelen Egyezményben foglaltakon kívüli minden formalitás nélkül visszafogadja államának területére azokat a személyeket, akik a megkereső Fél államának területén tartózkodnak, és a beutazásra, illetve tartózkodásra vonatkozó belső jogi feltételeknek nem vagy már nem felelnek meg, amennyiben bizonyítható vagy megalapozottan vélelmezhető, hogy ezen személyek a megkeresett Fél állampolgárai.

(2) A megkereső Fél kérelmére a megkeresett Fél késedelem nélkül kiadja azokat az úti okmányokat, amelyek a visszafogadásra kerülő személy hazatéréséhez szükségesek.

(3) A megkereső Fél ugyanolyan feltételekkel visszafogadja az érintett személyt, mint amilyen feltételekkel a megkereső Fél államának területét elhagyta, amennyiben a későbbi ellenőrzések feltárják, hogy e személy nem rendelkezett a megkeresett Fél állampolgárságával.

2. Cikk

HARMADIK ORSZÁG ÁLLAMPOLGÁRAINAK VISSZAFOGADÁSA

(1) A megkereső Fél kérésére a megkeresett Fél minden különösebb formalitás nélkül visszafogadja államának területére harmadik ország azon állampolgárát, aki bizonyíthatóan vagy megalapozottan vélelmezhetően közvetlenül a megkeresett Fél államterületéről a másik Fél határán keresztül lépett annak területére, és nem felel meg vagy már nem felel meg a megkereső Fél területén érvényben lévő, a belépésre vagy tartózkodásra vonatkozó feltételeknek.

(2) Amennyiben a harmadik ország állampolgára, aki a megkereső Fél államának területén tartózkodik és nem felel meg ezen Fél állama érvényes belépési vagy tartózkodási feltételeinek, de rendelkezik a másik Fél által kibocsátott érvényes vízummal vagy érvényes tartózkodási engedéllyel, úgy ezt a személyt a megkereső Fél kérésére a másik Félnek minden formalitás mellőzésével vissza kell fogadnia.

(3) Amennyiben a (2) bekezdésben érintett személy részére mindkét Fél illetékes hatósága adott ki vízumot vagy tartózkodási engedélyt, úgy a később lejáró vízumot vagy tartózkodási engedélyt kiadó Fél köteles a visszafogadásra.

(4) A Felek kötelesek mindent megtenni annak érdekében, hogy az (1) bekezdésben érintett állampolgárokat közvetlenül a származási országukba irányítsák vissza.

- (5) Az (1) bekezdésben meghatározott visszafogadási kötelezettség nem áll fenn:
- a) harmadik ország azon állampolgárai vonatkozásában, akik a belépés időpontjában rendelkeztek a megkereső Fél államának hatósága által kiadott érvényes vízummal vagy érvényes tartózkodási engedéllyel, vagy akik számára a megkereső Fél államának hatósága a belépést követően tartózkodási engedélyt adott ki;
 - b) harmadik ország azon állampolgárai vonatkozásában, akiknek visszavételét a megkereső Fél illetékes hatóságai a jogellenes belépést követő 12 (tizenkettő) hónapon belül nem kérték, továbbá harmadik ország azon állampolgárai vonatkozásában, akik a megkeresett Fél államának területét 1 (egy) évnél régebben hagyták el;
 - c) olyan szomszédos harmadik ország állampolgárai vonatkozásában, amellyel a megkereső Félnek olyan érvényes visszafogadási egyezménye van, amely alapján ezen országnak visszaadhatja ezen személyt;
 - d) harmadik ország azon állampolgárai esetében, akikkel szemben a megkeresett Fél tényleges kiutasítási vagy kitoloncolási intézkedést foganatosított;
 - e) harmadik ország azon állampolgárai esetében, akiket a megkereső Fél az 1967. január 31-i New York-i Jegyzőkönyvvel módosított, a menekültek helyzetéről szóló, 1951. július hó 28-i Genfi Konvenció alapján menekültként elismert; vagy akik ilyen kérelmet nyújtottak be, amelynek elbírálásáról a megkereső Fél hatóságai még nem döntöttek.

(6) A megkereső Fél, amennyiben ezt a megkeresett Fél a visszavételtől számított 30 (harminc) napon belül kéri, azonos feltételekkel visszafogadja azt a személyt, akiről a visszavételt követő ellenőrzések során megállapítja, hogy a megkereső Fél államának elhagyása pillanatában nem felelt meg a jelen Egyezmény 2. Cikkében meghatározott visszafogadási kötelezettség feltételeinek.

3. Cikk

TARTÓZKODÁSI ENGEDÉLYEK

A jelen Egyezmény 2. Cikkének alkalmazásában “tartózkodási engedély”-nek a Felek által kiadott olyan érvényes beutazó vízumok és engedélyek tekinthetők, amelyek az érintett személyt feljogosítják az azt kibocsátó Fél államának területére történő jogszerű beutazásra vagy a jogszerű tartózkodásra. A tartózkodási engedély nem foglalja magában a menekültügyi eljárás ideje alatt kiadott ideiglenes tartózkodásra jogosító okmányt és az átutazó (tranzit) vízumot.

4. Cikk

HATÁRIDŐK

(1) A megkeresett Fél késedelem nélkül, de a megkeresés kézhezvételét követően saját állampolgárok esetében 3 (három) munkanapon, harmadik állam

állampolgárainak esetében legkésőbb 15 (tizenöt) munkanapon belül válaszol minden visszafogadási kérelemre.

(2) Az (1) bekezdésben szereplő határidőt követően a megkeresett Fél

a) a jelen Egyezmény 1. Cikkében szereplő személyeket késedelem nélkül, legkésőbb 6 (hat) munkanapon belül,

b) a jelen Egyezmény 2. Cikkében szereplő azon személyeket, akiknek a visszafogadásába beleegyezett, haladéktalanul, de legkésőbb 15 (tizenöt) munkanapon belül köteles visszavenni.

(3) A megkereső Fél kérésére a (2) bekezdésben megjelölt határidő egy ízben, az átvétellel kapcsolatos jogi akadályok esetén és kizárólag ezen akadályok megszűnéséig meghosszabbítható.

5. Cikk

A VISSZAFOGADÁS CÉLJÁBÓL TÖRTÉNŐ ÁTSZÁLLÍTÁS

(1) A Felek, megkeresés alapján, engedélyezik harmadik ország azon állampolgárainak légi úton történő átutazását, illetve légi vagy szárazföldi úton hatósági kísérettel történő átszállítását, akiket a megkereső Fél azzal a céllal vont kiutasítási intézkedés alá, hogy őket harmadik ország átvegye és akiknek az átvétele, illetve az átszállítása a további tranzitállamokon keresztül biztosított. Ebben az esetben a megkeresett Fél vízuma nem szükséges.

(2) A megkereső Fél teljes felelősséget vállal a kiutasított személy célállamba történő továbbutazásáért és visszaveszi ezen kiutasított személyt, amennyiben bármilyen okból a kiutasítási intézkedést nem lehet végrehajtani.

(3) A megkereső Fél, aki a kiutasítási intézkedést tette, tájékoztatja a megkeresett Felet a kiutasítás módjáról és arról, hogy szükség van-e kíséretre. A megkeresett Fél a kiutasított személy hatósági kíséretét maga is elláthatja, vagy a kíséretet a megkereső Féllel együttműködve biztosíthatja.

(4) A személyek átutazására, illetve átszállítására kizárólag a Felek által kijelölt határátkelőhelyeken kerülhet sor.

(5) A Felek az átutazást, átszállítást nem kérelmezik, illetve az elutasítható, ha várható, hogy:

a) az érintett személy átutazása, illetve átszállítása veszélyezteti a megkeresett Fél közrendjét, közbiztonságát, közegészségügyét vagy nemzetközi kapcsolatait, vagy

b) az érintett személyt a célállamban vagy az esetleges tranzit országokban kínzás, embertelen vagy megalázó bánásmód, halálos ítélet fenyegeti, illetve faji, vallási, nemzeti hovatartozása vagy politikai nézetei miatt üldöztetésnek lenne kitéve, vagy

c) az érintett személy ellen a megkeresett Fél államában büntetőeljárást kellene indítani, vagy a célállamban, illetve az esetleges tranzitállamok valamelyikében öt büntetőeljárás indítása vagy büntetés végrehajtása fenyegeti, kivéve a tiltott határátlépés esetét.

6. Cikk

ADATVÉDELEM

(1) A jelen Egyezmény végrehajtásához szükséges, és a Felek által átadott személyes adatokat úgy kell kezelni és védeni, hogy az megfeleljen a Felek hatályos adatvédelmi jogszabályainak.

(2) Ennek keretében:

a) a megkeresett Fél az átadott adatokat csak a jelen Egyezményben foglalt célra használhatja fel;

b) a Felek mindegyike a másik Felet, annak kérésére tájékoztatja az átadott adatok felhasználásáról;

c) az átadott adatokat kizárólag az illetékes hatóságok használhatják fel a jelen Egyezmény végrehajtása céljából. Az adatokat harmadik személyeknek továbbítani csak az átadó Fél előzetes, írásbeli jóváhagyásával lehet.

(3) Amennyiben a jelen Egyezmény teljesítése érdekében személyes adatok közlése válik szükségessé, az ilyen jellegű információk csak az alábbiakra terjedhetnek ki:

a) az érintett személy adatai, ahol szükséges a személy családjának adatai is (családi név, utónév, esetleges előző nevek, álnevek, gúnynevek, születési hely és idő, nem, a jelenlegi és korábbi állampolgárság, az állampolgárságot bizonyító vagy vélelmezését megalapozó iratok, dokumentumok);

b) útlevél, személyazonosságot igazoló kártya vagy más dokumentum, úti okmányok, "laissez-passer" (száma, érvényességi ideje, kibocsátási dátuma, kibocsátó hatóság, kibocsátás helye stb.);

c) a Felek egyike által kibocsátott vízumok, tartózkodási engedélyek;

d) az átadandó személy azonosításához szükséges egyéb adatok (így különösen az utolsó lakcím a Felek területén, az általa beszélt nyelv/ek);

e) azon tények felsorolása, amelyek sértik a megkereső Fél területére történő belépés, illetve ott tartózkodás feltételeit;

f) a visszafogadás javasolt helye és ideje, megállóhelyek, az útvonal feltüntetésével.

7. Cikk

KÖLTSÉGVISELÉS

(1) A jelen Egyezmény 1. és 2. Cikke alapján visszafogadásra kerülő személyeknek a megkeresett Fél államhatáráig történő szállításának költségeit, valamint az esetleges ismételt visszafogadás költségét a megkereső Fél viseli.

(2) A jelen Egyezmény 5. Cikkében foglaltakkal összhangban, harmadik országok állampolgárainak hatósági kísérettel történő átszállításából és az esetleges ismételt visszafogadásból keletkező, valamennyi felmerült költséget a megkereső Fél viseli.

8. Cikk

VÉGREHAJTÁSI RENDELKEZÉSEK

(1) A Felek valamennyi, a Jelen Egyezmény végrehajtásával kapcsolatos problémát a közös megegyezés és az együttműködés szellemében oldanak meg.

(2) A jelen Egyezmény végrehajtására vonatkozó szabályokat a Magyar Köztársaság Belügyminisztériuma és a Görög Köztársaság Közrendvédelmi Minisztériuma Végrehajtási Jegyzőkönyvben állapítja meg. Ebben különösen az alábbiakat határozzák meg:

- a) az Egyezmény végrehajtására kijelölt hatóságokat és a kölcsönös kapcsolattartás módját,
- b) az állampolgárság megállapítását szolgáló okmányokat,
- c) az eljárás részletes szabályait, a visszafogadáshoz és az átutazáshoz/ átszállításhoz szükséges adatok feltüntetéséhez szükséges nyomtatványok mintáit,
- d) a jogellenes belépés és tartózkodás bizonyításának a módját,
- e) a személyek visszafogadására és átszállítására kijelölt határátkelőhelyeket,
- f) a jelen Egyezmény végrehajtásával kapcsolatban felmerült költségtérítés módját és rendjét.

9. Cikk

A JELEN EGYEZMÉNY ÉS MÁS NEMZETKÖZI SZERZŐDÉSEK VISZONYA

(1) A jelen Egyezmény nem érinti a Feleknek, az általuk kötött két-, és többoldalú nemzetközi szerződésekből eredő kötelezettségeit, így különösen

- a) az 1967. január 31-i New York-i Jegyzőkönyvvel módosított, a menekültek helyzetéről szóló, 1951. július hó 28-i Genfi Konvenció rendelkezéseiből,

b) az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Védelméről szóló Rómában, 1950. november 4-én aláírt Egyezményből eredő kötelezettségeit.

(2) A jelen Egyezmény nem alkalmazható a Felek államai közötti kiadatásra és az elítélt személyek átszállítására irányuló jogsegély esetében.

10. Cikk

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

(1) A jelen Egyezmény az azt követő második hónap első napján lép hatályba, amikor a Felek értesítették egymást arról, hogy eleget tettek a hatálybalépéshez szükséges belső jogi előírásoknak.

(2) A jelen Egyezményt a Felek határozatlan időre kötik és azt bármelyik Fél diplomáciai úton, írásban felmondhatja. A jelen Egyezmény a felmondásról szóló értesítés kézhezvételét követő 90. (kilencvenedik) napon veszti hatályát.

(3) Bármelyik Fél a jelen Egyezmény alkalmazását az 1. Cikkben foglalt rendelkezéseket kivéve, részben vagy egészben a közbiztonság, a közrend és a közegészségügy védelme érdekében - a másik Fél előzetes értesítését követően - felfüggesztheti. A Felek késedelem nélkül értesítik egymást a felfüggesztés megszüntetéséről. A felfüggesztés bevezetése, illetve visszavonása az erről szóló diplomáciai jegyzék kézhezvételét követő napon veszi kezdetét.

(4) A jelen Egyezmény felfüggesztésének bevezetéséig átadott személyes adatok védelmére a jelen Egyezmény 6. Cikkében foglalt rendelkezéseket továbbra is alkalmazni kell.

Készült Athénban, 2003. év január hónap 30. napján, két eredeti példányban, magyar, görög és angol nyelven, mindegyik nyelvű szöveg egyaránt hiteles. Eltérő értelmezés esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

(Aláírások)”

3. §

(1) Ez a törvény a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) A törvény végrehajtásáról a belügyminiszter gondoskodik.

INDOKOLÁS

a Magyar Köztársaság Kormánya és a Görög Köztársaság Kormánya között az államuk területén jogellenesen tartózkodó személyek visszafogadásáról szóló, Athénban, 2003. január 30. napján aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló törvényjavaslathoz

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Görög Köztársaság Kormánya között az államuk területén jogellenesen tartózkodó személyek visszafogadásáról szóló Egyezményt (a továbbiakban: Egyezmény) 2003. január 30. napján Athénban írták alá. Az Országgyűlés az Egyezményt 2003. szeptember hó 11. napján a 87/2003. (IX.11.) OGY határozatával megerősítette. A nemzetközi szerződés 2005. év május hó 1. napján lép hatályba.

Az Egyezmény alapján a megkeresett Szerződő Fél különösebb formalitás nélkül visszafogadja saját állampolgárait, akik a megkereső Szerződő Fél jogszabályaiban előírt, a belépéshez vagy a tartózkodáshoz szükséges feltételeket nem vagy már nem teljesítik (1. Cikk).

A Szerződő Felek, a nemzetközi szerződésben foglalt feltételek esetén kötelesek államuk területére visszafogadni harmadik országok azon állampolgárait is, akik a megkereső Szerződő Fél államának területén érvényes belépési vagy tartózkodási feltételeknek nem vagy már nem felelnek meg, feltéve, hogy az érintett személyek korábban a megkeresett Szerződő Fél államának területén tartózkodtak (2. Cikk).

Az Egyezmény rendelkezései kiterjednek a harmadik ország állampolgárainak hazájukba történő átutazására vagy átszállítására, ennek feltételeire, valamint az átszállítás megtagadásának lehetséges eseteire (5. Cikk).

Az Egyezmény megteremti az ismételt visszafogadás lehetőségét, amennyiben utólag megállapítást nyer, hogy az érintett személy átadásának, átszállításának feltételei korábban nem álltak fenn (1. Cikk (3) bekezdése, a 2. Cikk (6) bekezdése és az 5. Cikk (2) bekezdése).

Az Egyezmény kizárja azon személyek átszállításának lehetőségét, akiket a célállamban vagy az esetleges tranzitállamokban kínzás, embertelen, megalázó bánásmód, halálbüntetés fenyeget, vagy faji, vallási, nemzeti hovatarozása vagy politikai nézetei miatt üldöztetésnek lenne kitéve, illetve fennáll a büntetőeljárás indítása vagy a büntetés végrehajtásának lehetősége (5. Cikk (5) bekezdése).

Az Egyezmény végrehajtása során az illetékes hatóságok személyes adatokat is átadnak, ezért a személyes adatok védelmét szolgáló szabályokat az Egyezmény tartalmazza. Mivel mindkét Szerződő Fél részese az Európai Adatvédelmi Egyezménynek (kihirdette az 1998. évi VI. törvény), a nemzetközi szerződés, összhangban a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról

szóló 1992. évi LXIII. törvény rendelkezéseivel, a legfontosabb garanciális adatvédelmi szabályokat tartalmazza (6. Cikk).

Az Egyezmény felhatalmazza a Magyar Köztársaság Belügyminisztériumát és a Görög Köztársaság Közrendvédelmi Minisztériumát, hogy az államközi egyezmény végrehajtásával kapcsolatos részletes szabályokról Végrehajtási Jegyzőkönyvet hozzanak létre (8. Cikk).

A Szerződő Felek felhatalmazott miniszterei a Végrehajtási Jegyzőkönyvet az Egyezménnyel egyidejűleg aláírták.

A záró rendelkezések szerint az Egyezmény határozatlan időre szól, és a hatálybalépéshez szükséges belső jogi előírások teljesüléséről szóló későbbi diplomáciai jegyzék átvételét követő második hónap első napján lép hatályba (10. Cikk).

Az aláírt Egyezmény az állampolgárok alapvető jogait érinti, személyes szabadságukat korlátozza, ezért az alkotmányos szabályokra, a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 2. § c) pontjában, illetve 16. § (1) bekezdésében, valamint a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 1982. évi 27. törvényerejű rendelet 13. § (1) bekezdésében foglaltakra, törvénnyel történő kihirdetése szükséges.